

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

Bis - Nota aan de leden van de Vlaamse Regering

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november wat betreft de erkenningsregeling van energiedeskundigen en verslaggevers
- Principiële goedkeuring met het oog op adviesvraag aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State

1. Inleiding en context

Het Energiedecreet van 8 mei 2009 voorziet de rechtsgrond voor de invoering van het energieprestatiecertificaat, het opleggen van eisen op het vlak van de energieprestatie en het binnenklimaat (EPB-eisen) voor wie bouwt en verbouwt en de erkenningsregeling voor energiedeskundigen en verslaggevers. In het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt uitvoering gegeven aan deze bepalingen.

Energiedeskundigen type A en C

Een eigenaar die in Vlaanderen een woning te koop of te huur aanbiedt, moet over een energieprestatiecertificaat (EPC) residentiële gebouwen beschikken. Het EPC voor bestaande residentiële gebouwen mag enkel opgesteld worden door een erkende energiedeskundige type A.

Een energieprestatiecertificaat (EPC) voor publieke gebouwen is verplicht voor gebouwen met een oppervlakte groter dan 250 m², waarin publieke organisaties gevestigd zijn die aan een groot aantal personen overheidsdiensten verstrekken. Een EPC voor publieke gebouwen wordt opgemaakt door een erkende energiedeskundige type C of een interne energiedeskundige en is gebaseerd op de gemeten (werkelijke) jaarverbruiken van de publieke organisatie.

Sinds 15 september 2015 moeten kandidaat-energiedeskundigen type A en C, naast het volgen van een basisopleiding, ook slagen voor een centraal examen om erkend te kunnen worden als energiedeskundige.

Daarnaast is er de mogelijkheid voorzien om het slagen voor het centraal examen op te leggen als sanctie voor energiedeskundigen die herhaaldelijk lichte fouten maken of als voorwaarde om een schorsing op te heffen ingeval de energiedeskundige geschorst wordt voor kennelijke onbekwaamheid.

Verslaggevers

Wie in Vlaanderen bouwt of verbouwt, moet aan eisen voldoen op het vlak van de energieprestatie en het binnenklimaat (EPB-eisen). Elke aangifteplichtige moet een verslaggever aanstellen, die de prestaties op het vlak van EPB van het gebouw berekent en, in naam van de aangifteplichtige, de startverklaring en de EPB-aangifte indient.

Sinds 1 januari 2015 moeten nieuwe verslaggevers een specifieke bijkomende opleiding volgen van 95 uren en moeten ze slagen voor een centraal examen. Alle verslaggevers moeten sinds 2015 jaarlijks permanente vorming volgen om erkend te blijven.

Naar analogie met de energiedeskundigen kan slagen voor het centraal examen ook opgelegd worden als sanctie en als voorwaarde om een schorsing van de verslaggever op te heffen.

Organisatie van het centraal examen

De praktische organisatie van het centraal examen werd zowel voor energiedeskundigen als voor verslaggevers tot midden februari 2017 uitbesteed aan Blue Planet Academy and Consulting samen met Selor. De kostprijs per examen (georganiseerd door BPAC in samenwerking met Selor) bedroeg afhankelijk van het aantal deelnemers tussen 3.000 euro en 7.000 euro.

Er werden door of in opdracht van het VEA ruim 200 meerkeuzevragen en 9 cases voor het examen type A en 42 examenvragen en 12 beperkte cases voor het examen type C opgemaakt. Hieruit worden voor het examen voor energiedeskundigen type A 30 meerkeuzevragen en een praktijkcase geselecteerd. Voor kandidaat-energiedeskundigen type C bestaat het examen uit 40 meerkeuzevragen en een beperkte case. Energiedeskundigen betalen een retributie van 150 euro per deelname aan het centraal examen.

Voor verslaggevers bestaat het examen uit een mix (30) van theoretische vragen en kleine praktijkcases opgedeeld in 4 modules. Er zijn 300 examenvragen beschikbaar. De retributie per deelname bedraagt 300 euro.

Sinds midden februari 2017 worden de examens door het VEA georganiseerd in de lokalen van de Vlaamse overheid.

Wijzigingsvoorstel

Naar aanleiding van de kerntakenoefening werd beslist om de organisatie van het centraal examen voor (kandidaat)-verslaggevers en (kandidaat) energiedeskundigen type A en C niet langer bij het VEA te leggen. De organisatie en verdere uitwerking van het examen wordt overgeheveld naar de opleidingsinstellingen die erkend zijn voor het inrichten van de basisopleiding tot verslaggever of energiedeskundige en die ook erkend kunnen worden als exameninstelling.

2. Algemene bespreking van de besluitwijziging

Algemeen

Met het voorliggende ontwerp van wijzigingsbesluit worden de exameninstellingen verantwoordelijk voor de organisatie van het examen.

In de praktijk betekent dit dat elke (erkende) exameninstelling instaat voor:

- de praktische organisatie van de examens zoals de infrastructuur en middelen, selectie van en communicatie over de examendata, de inschrijving, de betaling, doorgeven van de deelnemers en geslaagden aan het VEA, de behandeling van klachten en vragen tot inzage examens, ...
- de inhoud en het beoordelen van de examens. Het zal VEA in eerste instantie de huidige examenvragen ter beschikking stellen aan de exameninstellingen. Voor

energiesdeskundigen gaat vanaf 1 juli 2017 een nieuw inspectieprotocol in voege. Voor een vlotte transitie zal het VEA er ook voor zorgen dat de huidige examenvragen zijn aangepast aan het nieuwe inspectieprotocol. Het staat de exameninstelling vrij om van in het begin de inhoud en de werkwijze van het examen zelf in te vullen.

- de kwaliteit van de examens. De opleidingsinstellingen hebben het doel om bekwame en energiesdeskundigen en verslaggevers af te leveren.

Erkenning van exameninstellingen

Het voorliggende voorstel van besluiswijziging vertrekt van het uitgangspunt dat enkel een instelling die erkend is als opleidingsinstelling voor het inrichten van de basisopleidingen tot verslaggever of energiesdeskundige kan optreden als exameninstelling voor die doelgroep(en) waarvoor ze een erkenning ontving. Hierbij moet het mogelijk zijn dat een kandidaat-energiesdeskundige type A en C of kandidaat-verslaggever de opleiding bij een opleidingsinstelling A volgt en een examen bij een opleidingsinstelling (die ook erkend is als exameninstelling) B.

Om het mogelijk te maken dat opleidingsinstellingen examens inrichten voor (kandidaat)verslaggevers en –energiesdeskundigen voorziet voorliggend wijzigingsbesluit in een beperkte erkenningsprocedure voor exameninstellingen. Het formulier voor de erkenning van een opleidingsinstelling voor het inrichten van opleidingen tot verslaggever en energiesdeskundige wordt uitgebreid met een rubriek ‘erkenning als exameninstelling’. Nieuwe instellingen kunnen eenvoudig aankruisen of zij zich engageren voor het inrichten van examens en of zij de voorwaarden onderschrijven. De opleidingsinstelling zal een plan van aanpak voor het inrichten van de examens moeten indienen. In dit plan van aanpak zullen minstens volgende elementen moeten besproken worden: de examenvorm (mondeling, schriftelijk, multiple choice, open of gesloten boek, ...), examenduur en de manier waarop de examinant zal beoordeeld worden. Naast een plan van aanpak, zal ook het examenreglement bij de erkenningsaanvraag moeten worden gevoegd. De erkenningsvraag tot exameninstelling zal dan door het VEA verder worden behandeld. De momenteel erkende opleidingsinstellingen zullen een addendum bij hun oorspronkelijke erkenningsaanvraag krijgen doorgestuurd, met een zelfde inhoud als de extra rubriek voor de nieuwe instellingen. Via die weg kunnen zij zich wel of niet bijkomend laten erkennen als exameninstelling.

Erkenningsvoorwaarden

Om als exameninstelling te kunnen optreden zal een aanvraag tot erkenning moeten ingediend worden bij het Vlaams Energieagentschap. De minister bevoegd voor het energiebeleid zal de vorm en de inhoud van deze aanvraag vastleggen.

Om te beantwoorden aan de vraag van de opleidingsinstellingen naar een ‘kwaliteitskader’, kan de minister nadere regels bepalen voor de kwaliteitsvereisten waaraan een exameninstelling moet voldoen. De minister kan hiervoor gebruik maken van een verklaring op erewoord. Die verklaring zal bij de aanvraag tot erkenning worden opgenomen. Een exameninstelling kan geen examens inrichten als ze de verklaring op erewoord niet ondertekend heeft.

Het kwaliteitskader zal in overleg met de opleidingsinstellingen verder worden uitgewerkt. De verklaring op erewoord heeft minstens betrekking op de controle, op de wijze van toegang tot het examen, de uitvoering en het beheer van het examen en de medewerking met het Vlaams Energieagentschap.

Werkwijze geschorste energiedeskundige en verslaggevers

Het principe van de werkwijze voor geschorste energiedeskundigen en verslaggevers wordt behouden. Vooraleer ze de taak van energiedeskundige en verslaggever terug kunnen opnemen, moeten ze deelnemen en slagen voor het examen van energiedeskundige of verslaggever. Bij het voorliggende voorstel van besluitwijziging kunnen ze het examen afleggen bij een exameninstelling naar keuze.

Timing

Het in voege gaan van de besluitwijziging vanaf schooljaar 2017-2018 (1 september 2017) laat de opleidinginstellingen toe om de opleiding en het het examen maximaal op elkaar af te stemmen.

Aangezien het VEA examenvragen van het huidige centraal examen ter beschikking stelt van de opleidingsinstellingen, kunnen deze de eerste maanden focussen op de praktische organisatie van het examen. Hierdoor is het in werking treden van de besluitwijziging tegen 1 september haalbaar. Bovendien staan bijna alle erkende opleidingsinstellingen reeds in voor de organisatie van examens, waardoor zij vertrouwd zijn met de praktische organisatie.

Ondersteuning van de exameninstellingen door het VEA

Als compromis tussen de werkbelasting voor het VEA en de vraag van de instellingen naar een regisserende taak van het VEA, zal het VEA de instellingen ondersteunen in hun verantwoordelijkheid om bekwame verslaggevers en energiedeskundigen af te leveren:

- Het VEA bezorgt de meerkeuzevragen en een aantal cases voor energiedeskundigen aan de exameninstellingen. Deze vragen worden nog door het VEA aangepast aan de nieuwe versie van het inspectieprotocol, die op 1 juli 2017 in werking treedt. Bijkomend bezorgt het VEA haar pakket van examenvragen voor verslaggevers.
- Het VEA neemt het initiatief om meer inhoudelijke contactmomenten te organiseren met de instellingen, zoals:
  - o Periodiek samenzitten met de opleidings- en exameninstellingen over inhoudelijke vragen: train-the-trainersessies over de toepassing van het inspectieprotocol en wijzigingen aan de methodiek, terugkomdag na TTT-sessies.
  - o De instellingen kunnen vragen die zij ontvangen tijdens de permanente vormingen terugkoppelen met het VEA. Het VEA kan vervolgens de informatie in het inspectieprotocol/EPB-pedia/website aanvullen zodat de gaten in de informatieverstrekking naar praktiserende energiedeskundigen en verslaggevers worden opgevuld.
  - o Het VEA vraagt feedback op inhoudelijke teksten.
- het VEA verwerkt de gegevens die ze krijgt van de opleidingsinstellingen en voorziet op regelmatige tijdstippen een algemene terugkoppeling met de instellingen over de examenresultaten en de stand van zaken.

Het VEA krijgt een meer ondersteunende rol aan het begin van het opleidingstraject. Van de opleidings- en exameninstellingen wordt een grotere betrokkenheid bij de inhoud verwacht.

3. Artikelsgewijze bespreking

Momenteel wordt de geldigheid van het getuigschrift gekoppeld aan de deelname van het centraal examen. Ter vervanging wordt via **artikel 1, 1° en artikel 4, 1°** de geldigheid van het getuigschrift

van de opleiding voor energiedeskundigen type A, B, C en D en voor verslaggevers gekoppeld aan de erkenningsregeling. Tegelijkertijd wordt de geldigheid van het getuigschrift tot energiedeskundige afgestemd op de geldigheid van het getuigschrift tot verslaggever, met name 12 maanden (i.p.v. 6 maanden).

Artikel 1, 2°, 3° en 4°, artikel 2, artikel 3, artikel 4, 2° en 3°, artikel 5, artikel 7, artikel 10, artikel 11 en artikel 12 regelen de omschakeling van een centraal examen georganiseerd door het VEA naar een examen georganiseerd door de opleidingsinstellingen. In **artikel 6** worden de voorwaarden voor de erkenning van de exameninstellingen en de werkwijze voor het aanvragen van de erkenning vastgelegd. Tevens voorziet het artikel het kader om kwaliteitsvereisten voor de exameninstellingen in te voeren.

Artikel 9 legt de rapporteringsverplichting vast voor de exameninstellingen.

Artikel 13 heft de afwijkingsregeling voor de erkenning van verslaggevers tot 1 juli 2016 op.

Artikel 14 regelt de inwerkingtreding van het ontwerp van besluit.

4. Weerslag van het voorstel op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap

Het positief advies van Inspectie van Financiën d.d. 12 juni 2017 is toegevoegd als bijlage.

De Inspectie stelde dat artikel 7, gelet op artikel 6 waarbij hoofdstuk VII al wordt vervangen, overbodig is.

De Inspectie vergist zich op dit punt aangezien dit geval, waarbij een hoofdstuk wordt vervangen door een nieuw hoofdstuk dat een kleiner aantal artikelen bevat, expliciet op die wijze moet worden geregeld conform punt 199, 13°, d) van de omzendbrief VR/2014/4.

De Inspectie merkt op dat het opheffen van artikel 8.1,1 vijfde lid, van artikel 8.1.1/2, zesde lid, van artikel 8.6.1, §3, vijfde lid en van artikel 8.6.3, zesde lid inzake de kwaliteitscheck van de individuele lesgevers door het VEA niet doelmatig is.

Het VEA is van mening dat de controle op opleidingsinstellingen, inclusief hun lesgevers, geen kerntaak van het beleidsveld Energie vormt.

Tot slot stelt de Inspectie qua doelmatigheid dat ten gevolge van de overheveling van de examenvragen naar de opleidingsinstellingen het niveau van de examenvragen en het slaagpercentage in functie van de gekozen instelling (op termijn) kan verschillen.

Het VEA zal de organisatie van het examen en het slaagpercentage bij de diverse exameninstellingen monitoren en bijsturen, indien nodig. In het ontwerp van besluit wordt de mogelijkheid voorzien dat de minister de exameninstellingen kan verplichten een verklaring op eer af te leveren, waarin zij zich engageren om aan kwaliteitsvereisten te voldoen.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 21/06/2017.

De retributie voor het centraal examen voor zowel energiedeskundigen als verslaggevers was niet kostendekkend. Netto gezien zal de afschaffing van het organiseren van een centraal examen dus een gunstig effect hebben.

5. Weerslag van het voorstel op de lokale besturen

1. personeel: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeel van de lokale besturen.
2. werkingsuitgaven: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de werkingsuitgaven van de lokale besturen.
3. investeringen en schuld: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de investeringen of de schuld van de lokale besturen.
4. ontvangsten: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de ontvangsten van de lokale besturen.

conclusie: het voorstel van beslissing heeft geen negatieve weerslag op de werking van de lokale besturen.

6. Weerslag van het voorstel op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten

Het wijzigingsbesluit heeft geen bijkomende impact op de lopende processen en activiteiten van de Vlaamse overheid.

Het akkoord van de minister, bevoegd voor de bestuurszaken, is derhalve niet vereist.

7. Kwaliteit van de regelgeving

1. Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017/125.
2. De gekozen optie komt best tegemoet aan de vraag vanuit de kerntakenoefening en biedt voldoende ondersteunende maatregelen om het kwaliteitsniveau van de energiedeskundigen en verslaggevers te garanderen. De opleidingsinstellingen zorgen voor de praktische en inhoudelijke invulling van examens, wat nu al tot hun kerntaken behoort.

8. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 wat betreft de erkenningsregeling van energiedeskundigen en verslaggevers, zoals opgenomen als bijlage 1;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, te gelasten over voornoemde ontwerpen van besluit het advies in te winnen van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Bart TOMMELEIN
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Financiën, Begroting en Energie

Bijlagen:

- Bijlage 1: het principiële ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- Bijlage 2: advies van de Inspectie van Financiën d.d. 12 juni 2017;
- Bijlage 3: begrotingsakkoord d.d. XX/XX/XXXX.